

LETNO POROČILO CENTRA ZA STROKOVNO POMOČ IN PODPORO OTROKOM IN MLADOSTNIKOM S POSEBNIMI POTREBAMI IN NJIHOVIM DRUŽINAM ZA LETO 2017

V letu 2017 smo izvedli vse dejavnosti, ki smo jih za obdobje od aprila do decembra predvideli v prijavnici. Pri delu smo sledili zastavljenim ciljem: povečevanje socialne vključenosti, opolnomočenje, razvijanje socialnih in kulturnih kompetenc in s tem zmanjševanje tveganja za revščino in socialno izključenost, spodbujanje enakih možnosti itd.

Na področju zgodnjega odkrivanja in diagnostike otrok s posebnimi potrebami smo se povezali z vrtci in osnovnimi šolami v regiji. V sodelovanju s svetovalno službo ali starši smo obravnavali 3 otroke, ki so vključeni v Vrtec Črnomelj in vrtec pri OŠ Komandanta Staneta Dragatuš. Obravnavali smo tudi otroka, ki ni obiskoval vrtca ter mu tako zagotovili pravočasno usmeritev v ustreznejši predšolski vzgojno-izobraževalni program. V OŠ Loka Črnomelj smo izvedli diagnostiko učnih težav pri 4 učencih od 1. do 4. razreda. Nudili smo pomoč strokovnim delavcem pri pripravi vloge za usmerjanje za dva učenca. Za ostala dva učenca smo pripravili načrt pomoči.

Veliko aktivnosti smo izvedli na področju celostne obravnave otroka in mladostnika s posebnimi potrebami z ali brez odločbe in z učnimi težavami, ki ne izvirajo nujno iz osnovnih posebnih potreb, ampak iz drugačnega kulturnega okolja (npr. romski otroci, priseljenci), nizkega socialnega statusa družine, težke življenjske situacije ali stiske, v kateri se je znašla družina ali otrok in ima za posledico slabše učno in socialno funkcioniranje. Dodatno strokovno pomoč otrokom in učencem smo redno izvajali v OŠ Loka Črnomelj in Vrtcu Črnomelj. Vključili smo 8 otrok. Dodatno strokovno pomoč smo redno izvajali tudi za učenca na OŠ Center v Novem mestu ter za dijaka na Kmetijski šoli Grm in biotehniški gimnaziji v nižjem poklicnem izobraževanju. Redno smo izvajali praktične skupinske delavnice za odkrivanje in razvoj talentov ter krepitev močnih področij, in sicer so bile to: likovno-tehnična, glasbeno-instrumentalna, plesno-gibalna ter dramsko-gledališka. V delavnice so bili vključeni otroci različnih osnovnih šol in šole s prilagojenim programom.

Otrokom, ki v odločbi nimajo določenega strokovnjaka, smo nudili dodatno logopedsko in fizioterapevtsko podporo ter strokovno pomoč psihologa. Vanjo je bilo vključenih 13 otrok. Fizioterapevtske obravnave je izvajal zunanji strokovnjak. Pripravili smo specialno-pedagoška poročila za 4 otroke oz. učence. Poročila smo pripravili za potrebe postopka usmerjanja. Učencu iz OŠ Loka, ki ima čustvene in vedenjske težave, smo omogočili uporabo multisenzorne sobe. Organizirali smo sovrstniško popoldansko učno pomoč za učence s prilagojenim programom z nižjim izobraževalnim standardom. Vanjo so bili vključeni 4 učenci 4. razreda. Pri pristožnih dejavnostih se je zaposlena na operaciji najprej udeležila usposabljanja za izvajanje delavnic po programu BASE, ki je namenjen razvijanju pozitivnega samovrednotenja in socialnih kompetenc. Zaposlena je v mesecu novembru pridobila licenco za izvajanje delavnic, pripravila pisno predstavitev za starše in oblikovala izvedbeni

načrt in letni program dela. Oblikovala je skupino učencev in jim predstavila potek dela. V delavnice so vključeni učenci 7. razreda OŠ Loka ter učenci 8. in 9. razreda OŠ Milke Šobar – Nataše.

Na področju svetovanja, izobraževanja in podpore vzgojiteljem v vrtcih in učiteljem v osnovnih in srednjih šolah smo izvajali tako individualna svetovanja kot delavnice. Svetovanja so bila namenjena predvsem seznanitvi strokovnih delavcev z značilnostmi otrok s posebnimi potrebami in načinih dela z njimi. Pomagali smo pri načrtovanju, izdelavi, izvajanju in evalvaciji IP in Izvirnega delovnega projekta pomoči za učence oziroma otroke, ki so bili vključeni v diagnostiko ali obravnavo v Strokovnem centru. Svetovanje smo izvajali v OŠ Loka Črnomelj, Vrtec Črnomelj in OŠ Vinica ter na OŠ Center, OŠ Šmihel in Kmetijski šoli Grm in biotehniški gimnaziji. V OŠ Semič smo se dogovorili o izvedbi rednih tedenskih svetovalnih urah za manjše skupine učiteljev, s katerimi pričnemo v mesecu marcu 2018. Delavnica za vzgojitelje je bila izvedena v Vrtcu Črnomelj. Izvedli smo 5 izobraževanj za strokovne delavce: na OŠ Vinica predavanje z naslovom Prilagoditve in uspešne strategije poučevanja učencev s posebnimi potrebami, na OŠ Loka pa predavanji Odkrivanje učencev s posebnimi potrebami ter Izvajanje koncepta učne težave in postopek usmerjanja. Na podružnici OŠ Center smo izvedli predavanje Delo z učenci z Downovim sindromom, na OŠ Šmihel pa Vse o IP-ju. Na večini osnovnih šol v Beli krajini in v Novem mestu smo izvedli predstavitve Strokovnega centra.

Pri delu smo nudili podporo družini otroka s posebnimi potrebami. Potekala je v obliki individualnega svetovanja (v popoldanskem času Svetovalnica in Strokovne urice) ali diagnostike. Pri svetovanju smo starše seznanjali tudi o pravicah in vrstah pomoči. Pri tem smo sodelovali s šolo, v katero je vključen otrok. Oblikovali smo dve skupini za starše, eno v Črnomlju, eno v Novem mestu, in izvedli skupno 6 srečanj. Vanjo je vključenih 12 staršev učencev OŠ Milke Šobar – Nataše ter 8 staršev učencev OŠ Dragotina Ketteja. V času srečanj skupine za starše poteka varstvo za otroke sodelujočih staršev v igralno-terapevtski sobi. V letu 2017 smo organizirali tudi dve predavanji za starše, ki sta ju izvedla zunanja strokovnjaka. Prvo predavanje, z naslovom Vzgojiti samostojnega posameznika, je bilo izvedeno v mesecu juniju, drugo, z naslovom Tipičen gibalni razvoj otroka, pa v novembru. Zaposlena v Strokovnem centru je izvedla še predavanje za starše učencev OŠ Loka Črnomelj z naslovom Razvijanje dobrih delovnih navad in učnih strategij. Izvedeno je bilo tudi predavanje z delavnicami za strokovne delavce vzgoje in izobraževanja z naslovom Inkluzivna šola in vrtec.

Od aprila dalje smo vsakodnevno izvajali program dnevnega centra, ki v okviru Strokovnega centra izvaja naslednje aktivnosti strokovnega spremljanja in usmerjanja: razvijanje učnih in delovnih navad (pomoč pri domačih nalogah in učenju, pomoč pri skrbi zase in razvijanju samostojnosti); kvalitetno preživljanje prostega časa; nudenje psihosocialne opore (informiranje, individualno svetovanje, usmerjanje pri reševanju osebnih stisk in stisk v zvezi z učnim procesom); usmerjanje pri prehajanju v novo (mestno) okolje, ter pri spoznavanju novih šolskih prostorov ter tudi pri navezovanju osebnih stikov z novimi ljudmi (vrstniki, učitelji, šofer avtobusa itd.); sodelovanje z učitelji na srednjih šolah, v katere so mladostniki vpisani (govorilne ure, posvetovanje glede učnih in vedenjskih pojavov, roditeljski sestanki); redno sodelovanje s starši teh mladostnikov (govorilne ure, svetovanje glede organizacije dela in glede spodbujanja samostojnosti), sovrstniška pomoč. V dnevni center je bilo vključenih 6 mladostnikov.

V začetnem delu izvajanja projekta smo se osredotočili na področje razvoja, izdelave in izposoje didaktičnih pripomočkov in opreme, učil in računalniške opreme. Pripravili smo seznam potrebne opreme, izdelali načrt postavitve opreme v prostoru, nabavili potrebne didaktične pripomočke, učila, pohištvo, računalniško in ostalo opremo. Pripravili smo tudi katalog didaktičnih pripomočkov, opreme, učil in strokovne literature, ki je na voljo za izposajo. V letu 2017 smo izposojali literaturo in pripomočke strokovnim delavcem in staršem. Nekaj pripomočkov za delo z otroki smo izdelali tudi sami. Opremili smo multisenzorno sobo v Novem mestu in igralno-terapevtsko sobo v Črnomlju. V njej potekajo obravnave, diagnostika, skupinske delavnice in predavanja za manjše skupine. Opremili smo tudi sobo za svetovanje, v kateri deluje svetovalnica za starše in otroke/učence v Črnomlju ter podobno sobo v Novem mestu za izvajanje strokovnih uric, v času katerih poteka svetovanje in obravnava otrok. Konec leta 2017 smo pričeli s pripravo vsebine nadgradnje lastne aplikacije za podporno in nadomestno komunikacijo MojKomunikator, zbirali smo predloge in povratne informacije uporabnikov aplikacije, kontaktirali s programerji glede možnosti nadgradnje.

Med načrtovane dejavnosti smo v prijavnici navedli tudi usklajeno sodelovanje z vrtci, osnovnimi in srednjimi šolami ter ostalimi vladnimi in nevladnimi ustanovami pri odkrivanju, svetovanju in obravnavi otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami. Sodelovali smo s psihologinjo Zdravstvenega doma Črnomelj (se udeležili obravnave otroka in timskega pogovora s starši). Na obisk smo povabili strokovne delavce iz razvojne ambulante Zdravstvenega doma Novo mesto. Pogovarjali smo se o skrbi za otroke s posebnimi potrebami v regiji, možnostih za sodelovanje in izvajanju zgodnje obravnave. Uporabniki VDC Črnomelj so se udeležili zaključne prireditve Video S-factor. Sodelovali smo z Društvom za razvoj prostovoljnega dela iz Novega mesta, s Posvetovalnico Novo mesto, s Srednjo strojno šolo Novo mesto ter centrom za socialno delo. Z Zavodom za zaposlovanje smo skupaj organizirali delavnice za starše in učence glede poklicnega usmerjanja.

Izvedli smo še druge strokovne dejavnosti in podporno delo v korist otrok s posebnimi potrebami. Oblikovali smo zloženke s predstavitevjo Strokovnega centra. Razdelili smo jih vsem šolam in vrtcem na območju Bele krajine in Novega mesta, Zdravstvenemu domu Črnomelj in Razvojni ambulanti v Novem mestu, Posvetovalnici Novo mesto, Zavodu za zaposlovanje Novo mesto. Usposabljali in izobraževali smo se na področju integracije refleksov, uporabe bralnih preizkusov in šolske mediacije ter senzorne integracije, uporabe snooezeln sobe, uporabe testa WISC in testa zaznavno-motoričnih spretnosti.

Pridobljeno znanje smo uvedli pri obravnavah otrok ali svetovanju. Kupili smo 36 enot strokovnega knjižnega gradiva ter diagnostične teste. Oblikovali in razdelili smo zloženke s predstavitevjo delovanja skupine za starše otrok s posebnimi potrebami. V mesecu septembru smo izvedli skupno srečanje z zunanjo evalvatorico. V mesecu maju smo zaključili projekt Video S-factor 2017. Glavni poudarek projekta je na videu kot orodju inkluzije – s predstavitevjo video dejavnosti širimo zavedanje o možnostih in ustvarjalnosti oseb s posebnimi potrebami. V projektu je sodelovalo 13 slovenskih in 6 tujih šol za otroke s posebnimi potrebami, ki so ustvarili 19 kratkih videov na temo voda. Zmagovalni video si je ogledalo 17.500 uporabnikov. Na javnem glasovalnem portalu je bilo za videe oddanih več kot 4.700 glasov. Hkrati z zaključno prireditvijo projekta smo izvedli regijski del

mednarodnega festivala Igraj se z mano. Na prireditvi se je družilo več kot 600 udeležencev vseh starostnih skupin. Več na spletnem mestu http://msn.splet.arnes.si/files/2017/06/Publikacija_Video-S-Factor.pdf. Organizirali smo tudi predavanja za zainteresirano javnost. V Knjižnici Črnomelj je zaposlena izvedla predavanje z naslovom Razvijanje zgodnje pismenosti.

V okviru projekta so tekle tudi dejavnosti za vodenje in koordiniranje projekta ter informiranje in komuniciranje z javnostmi o obstoju in delovanju Strokovnega centra, o pomenu celostne in enovite pomoči otrokom in mladostnikom s posebnimi potrebami. Želimo, da je čim več staršev, strokovnjakov in ustanov obveščenih o možnostih, ki jih v korist otroka in mladostnika ponuja Strokovni center. Tako so ves čas trajanja projekta nastajali: spletna stran, obvestila, plakati, prispevki v časopisih, na spletu, televiziji in radiu.

V spodnji tabeli so prikazani načrtovani in realizirani kazalniki za leto 2017 za oba upravičenca projekta skupaj.

Kazalnik (naziv kazalnika)	2017	
	načrtovano	realizirano
Število vključenih otrok in mladostnikov	28	104
Število vključenih družin	12	39
Število strokovnih delavcev, vključenih v izvajanje strokovnih nalog v strokovnem centru	8	8
Število izobraževanj	5	12
Število udeležencev na izobraževanjih	20	170
Število podpisanih dogovorov s sodelujočimi vzgojno-izobraževalnimi zavodi ali drugimi institucijami	15	22

Odgovorna oseba upravičenca:

MATJAŽ BARIČ

V ČRNOMLJU, 31. 1. 2018